

Seat No. : _____

AG-107

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Economics (EA)

Economic Essays – 2

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા નિબંધોના ગુણ સરખા છે.

1. નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર નિબંધ લખો :

- (A) ભારતમાં નિયંત્રિત એજન્સીઓ – સેબી, ટ્રાઈ, ઈરડા, ઈ.આર.સી.
- (B) ભારતમાં બાળમજૂરી
- (C) ભારતમાં સમાંતર અર્થતંત્ર
- (D) ભારતમાં શહેરીકરણ અને સ્થળાંતર

Seat No. : _____

AG-107

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Economics (EA)

Economic Essays – 2

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All essays carry equal marks.

1. Write any **two** essays from the following :
 - (A) Regulatory agencies in India – SEBI, TRAI, IRDA, ERC.
 - (B) Child Labour in India.
 - (C) Parallel Economy in India.
 - (D) Urbanization and Migration in India.
-

AG-107

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Economics (EB)

Econometrics

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. અર્થમિતિશાસ્ત્ર એટલે શું ? તેનું સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 14
અથવા
 (અ) χ^2 -(chi-square) વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો.
 (બ) પ્રકાર-1 અને પ્રકાર-2 ની ભૂલ પર નોંધ લખો.
2. ન્યૂનતમ વર્ગ આગણન પદ્ધતિની ધારણાઓ જણાવી, શ્રેષ્ઠ, સુરેખ અને અનભિનત આગણકો(BLUE)નો માત્ર ખ્યાલ જણાવો. 14
અથવા
 (અ) બહુચલીય નિર્ણાયક સહસંબંધ (R^2) વિશે નોંધ લખો.
 (બ) સમષ્ટિ નિયત સંબંધ વિધેય (PRF) અને નિદર્શ નિયત સંબંધ વિધેય (SRF) પર નોંધ લખો.
3. શ્રેણીગત સહસંબંધની સમસ્યા વિશે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
 (અ) બહુચલીય સમરેખતાની સમસ્યા પર નોંધ લખો.
 (બ) ત્રુટીપદના વિષમ વિચરણ પર નોંધ લખો.
4. નીચે આપેલા બજાર મોડેલની અભિજ્ઞેયતા તપાસો : 14
 $D = a_0 + a_1P_1 + a_2P_2 + a_3y + a_4t + u$
 $S = b_0 + b_1P_1 + b_2P_2 + b_3c + b_4t + w$
 $D = S$
 જ્યાં,
 $D, S, P_1 =$ આંતરનિર્ણીત ચલ
 $P_2, y, t, C =$ પૂર્વનિર્ણીત ચલ
 $u, w =$ ત્રુટી પદ
અથવા
 (અ) દ્વિ-સ્તરીય ન્યૂનતમ વર્ગ પદ્ધતિ પર નોંધ લખો.
 (બ) યુગપત સમીકરણ મોડેલ પર નોંધ લખો.

5. નીચે આપેલા બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી ખરો (✓) જવાબ પસંદ કરીને લખો : (પ્રત્યેકનો 1 માર્ક્સ) 14

(1) χ^2 -(chi-square) વિતરણનું સૂત્ર

$$(a) \frac{\sum_{i=1}^n (o_i - e_i)^2}{e_i}$$

$$(b) \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$$

$$(c) \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

$$(d) \frac{\frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}}{\sqrt{\frac{(n-1)s^2}{\frac{\sigma^2}{n-1}}}}$$

(2) જો આપણી નિરાકરણીય પરિકલ્પના સાચી હોય અને તેનો સ્વીકાર કરીએ તો તે -

(a) પ્રકાર-1 ની ભૂલ

(b) પ્રકાર-2 ની ભૂલ

(c) સાચો નિર્ણય

(d) ઉપરનું કશું નહિ

(3) F-વિતરણનું સૂત્ર

$$(a) \frac{\sum_{i=1}^n (o_i - e_i)^2}{e_i}$$

$$(b) \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$$

$$(c) \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

$$(d) \frac{\frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}}{\sqrt{\frac{(n-1)s^2}{\frac{\sigma^2}{n-1}}}}$$

(4) જ્યારે $E(b') = b$ હોય, એટલે કે આપણો આગણક _____ છે.

(a) શ્રેષ્ઠ

(b) અનભિનત

(c) દ્વિઘાત

(d) ઉપરનું કશું જ નહિ

- (5) નીચેનામાંથી કયું નિદર્શ નિયત સંબંધ સમીકરણ છે ?
- (a) $y = b_0 + b_1x + u_i$ (b) $y = b'_0 + b'_1x + e_i$
- (c) $y' = b'_0 + b'_1x$ (d) ઉપરનું કશું જ નહિ
- (6) દ્વિચલીય નિયતસંબંધ મોડેલમાં નિર્ણાયક સહસંબંધનો સંકેત –
- (a) R^2 (b) r^2
- (c) \bar{R}^2 (d) r
- (7) શ્રેણીગત સહસંબંધ માટે નીચેનામાંથી શું જવાબદાર છે ?
- (a) આંતરનિર્ણીત ચલરાશિ પદ (b) બાહ્ય નિર્ણીત ચલરાશિ પદ
- (c) ત્રુટીપદ (d) અચલ પદ
- (8) બહુચલીય સમરેખતા એટલે –
- (a) પૂર્વ નિર્ણીત ચલો વચ્ચેનો સંબંધ
- (b) નિયત સંબંધની અસુરેખતા
- (c) ત્રુટી પદની ગેરહાજરી
- (d) બે ચલરાશી વચ્ચે સહસંબંધ ન હોવો
- (9) નીચેનામાંથી કઈ ધારણાનો ભંગ થાય, તો ત્રુટીપદના વિષમ વિચરણની સમસ્યા ઊભી થાય ?
- (a) $E(u^2) = \sigma_u^2$
- (b) $\text{Cov}(u_i, u_j) = 0$
- (c) $y = f(x_1, x_2)$ માં x_1 અને x_2 વચ્ચે સંબંધ નથી
- (d) ઉપરનું એકેય નહિ
- (10) મોડેલની રચના માટેની કઈ સમસ્યા છે ?
- (a) બહુચલીય સમરેખતા (b) અભિજ્ઞાન
- (c) શ્રેણીગત સહસંબંધ (d) ઉપરનું એકેય નહિ

(11) એક મોડેલમાં,

સમીકરણોની સંખ્યા (G) = 3

મોડેલમાં કુલ ચલની સંખ્યા (K) = 7

કોઈ એક સમીકરણમાં સમાયેલા ચલની સંખ્યા (M) = 5

હોય, તો કક્ષાની શરત પ્રમાણે આપેલું સમીકરણ કેવું છે ?

- (a) ચોક્કસ અભિજ્ઞેય (b) અતિ અભિજ્ઞેય
(c) અલ્પ અભિજ્ઞેય (d) અભિજ્ઞેય નથી

(12) અભિજ્ઞાન માટે કક્ષાની શરત –

- (a) $K - M \neq G - 1$ (b) $K - M \leq G - 1$
(c) $K - M \geq G - 1$ (d) ઉપરની એકેય નહિ

(13) અંતરાલ આગણનમાં પ્રમાણિત પ્રમાણ્ય વિતરણ વક્ર નીચેના (સંભાવના) પ્રદેશનું કુલ માપ –

- (a) > 1 (b) < 1
(c) $= 1$ (d) ઉપરનું એકેય નહિ

(14) સાપેક્ષ ચલની કોઈ એક કે અનેક નિરપેક્ષ ચલ પરની નિર્ભરતાનું વિશ્લેષણ એટલે –

- (a) નિયત સંબંધ (b) બહુચલીય સમરેખતા
(c) અભિજ્ઞાન (d) ઉપરનું એકપણ નહિ

AG-107

April-2015

B.A., Sem.-VI**CC-315 : Economics (EB)****Econometrics****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. What is Econometrics ? Explain its nature, scope and limitations. **14**

OR

- (a) State the properties of χ^2 -(chi-square) distribution.
 (b) Write short note on Type-I and Type-II error.

2. State the assumptions of least square estimators and state only concept of Best, Linear & Unbiased estimators. **14**

OR

- (a) Write short note on Multiple Regression (R^2).
 (b) Write short note on Population Regression Function (PRF) and Sample Regression function (SRF).

3. Discuss about the problem of Autocorrelation. **14**

OR

- (a) Write short note on multicollinearity problem.
 (b) Write short note on Heteroscedasticity of error term.

4. Test the identification of the following market model : **14**

$$D = a_0 + a_1P_1 + a_2P_2 + a_3y + a_4t + u$$

$$S = b_0 + b_1P_1 + b_2P_2 + b_3c + b_4t + w$$

$$D = S$$

where,

D, S, P_1 = Endogenous variables P_2 , y, t, C = Exogeneous variables

u, w = error term

OR

- (a) Write short note on two-stage least square method.
 (b) Write short note on simultaneous equation model.

5. Write correct answer of the multiple choice question given below : (Each of 1 marks) **14**

(1) The formula of χ^2 -(chi-square) distribution is

(a)
$$\frac{\sum_{i=1}^n (o_i - e_i)^2}{e_i}$$

(b)
$$\frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$$

(c)
$$\frac{S_1^2}{S_2^2}$$

(d)
$$\frac{\frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}}{\sqrt{\frac{(n-1)s^2}{\frac{\sigma^2}{n-1}}}}$$

(2) If our Null-Hypothesis is true and we accept it, then it is

(a) Type-I error

(b) Type-II error

(c) True decision

(d) None of the above

(3) The formula of F-distribution is

(a)
$$\frac{\sum_{i=1}^n (o_i - e_i)^2}{e_i}$$

(b)
$$\frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$$

(c)
$$\frac{S_1^2}{S_2^2}$$

(d)
$$\frac{\frac{\bar{x} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}}{\sqrt{\frac{(n-1)s^2}{\frac{\sigma^2}{n-1}}}}$$

(4) When $E(b') = b$, means our estimator is _____.

(a) best

(b) unbiased

(c) quadratic

(d) None of the above

- (5) Which of the following is the sample Regression equation ?
- (a) $y = b_0 + b_1x + u_i$ (b) $y = b'_0 + b'_1x + e_i$
- (c) $y' = b'_0 + b'_1x$ (d) None of the above
- (6) The symbol of coefficient of determination for two variable regression model is
- (a) R^2 (b) r^2
- (c) \bar{R}^2 (d) r
- (7) What is responsible for Auto correlation problem ?
- (a) Endogeneous variable term (b) Exogeneous variable term
- (c) Error term (d) Constant term
- (8) Multicollinearity means
- (a) the relation between exogeneous variables
- (b) Non-linearity of regression
- (c) Absence of error term
- (d) No correlation between two variables
- (9) Violation of which of the following assumption creates the problem of Heteroscedasticity of error term ?
- (a) $E(u_2) = \sigma_u^2$
- (b) $Cov(u_i, u_j) = 0$
- (c) No relation between x_1 and x_2 in $y = f(x_1, x_2)$
- (d) None of the above
- (10) Which is the problem for construction of the model ?
- (a) Multicollinearity (b) Identification
- (c) Auto correlation (d) None of the above

- (11) In a model,
The numbers of equations (G) = 3
The numbers of total variables in model (K) = 7
The numbers of variables in any one equation (M) = 5
then, what type of given equation, according to order condition ?
- (a) Exact Identify (b) Over identify
(c) Under identify (d) No identify
- (12) The order condition for identification is
- (a) $K - M \neq G - 1$ (b) $K - M \leq G - 1$
(c) $K - M \geq G - 1$ (d) None of the above
- (13) The total (probability) measurement of the area under the standard normal distribution curve in interval estimation is
- (a) > 1 (b) < 1
(c) $= 1$ (d) None of the above
- (14) The analysis of dependability of dependent variable on one or more independent variables means
- (a) Regression (b) Multicollinearity
(c) Identification (d) None of the above
-

AG-107

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Economics (EC)

Economic Thoughts

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારોની સમજૂતી આપો. 6

અથવા

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે આર્થિક વિચારકોના વિચાર સમજાવો :

કૌટિલ્ય, વિનોબા ભાવે, રામ મનોહર લોહીયા

- (b) ગાંધીવાદી ટ્રસ્ટીશિપના સિદ્ધાંતના મહત્વની ચર્ચા કરો. 4

અથવા

મહાત્મારતના શાંતિપર્વની ચર્ચા કરો.

- (c) ગાંધીવાદી આર્થિક વિકેન્દ્રીકરણનો ખ્યાલ સમજાવો. 4

અથવા

જય પ્રકાશ નારાયણના આર્થિક વિચારો ટૂંકમાં સમજાવો.

2. (a) એડમ સ્મિથના શ્રમ વિભાજનના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 6

અથવા

માલ્થસના વસ્તીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો.

- (b) ડેવિડ રિકાર્ડોના શ્રમ મૂલ્યના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 4

અથવા

ડેવિડ રિકાર્ડોના ભાડાના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક રીતે ચર્ચા કરો.

- (c) પ્લેટોના આર્થિક વિચારો ટૂંકમાં સમજાવો. 4
- અથવા**
- જે.બી. સેનો બજારનો નિયમ સમજાવો.
3. (a) કેઈન્સના આર્થિક વિચારધારાનાં લક્ષણો જણાવો. 6
- અથવા**
- કેઈન્સના પૂર્ણ રોજગારીના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો કરો.
- (b) કેઈન્સના ગુણકના સિદ્ધાંતની ટૂંકમાં ચર્ચો કરો. 4
- અથવા**
- સીમાંતવાદી આર્થિક વિચારોની સમજૂતી આપો.
- (c) ઓરિટ્ર્યન વિચારકોની આર્થિક વિચારોની સમજૂતી આપો. 4
- અથવા**
- કેઈન્સના વપરાશ નિયમની ટૂંકમાં ચર્ચો કરો.
4. (a) કાર્લ માર્ક્સના અધિશેષ મૂલ્યના સિદ્ધાંતની ટીકાત્મક રીતે ચર્ચો કરો. 6
- અથવા**
- કાર્લ માર્ક્સના મૂલ્યના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો.
- (b) કાર્લ માર્ક્સનો વર્ગવિગ્રહ સિદ્ધાંત ટૂંકમાં ચર્ચો. 4
- અથવા**
- કાર્લ માર્ક્સનો આર્થિક વિકાસનો સિદ્ધાંત ટૂંકમાં ચર્ચો.
- (c) કાર્લ માર્ક્સનો અર્થશાસ્ત્રમાં યોગદાન ટૂંકમાં જણાવો. 4
- અથવા**
- કાર્લ માર્ક્સના આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંતની ટીકાઓ લખો.

5. (a) ટૂંકમાં જવાબ આપો :

1×7

- (1) કૌટિલ્યના બે આર્થિક વિચારો લખો.
- (2) એડમ સ્મિથના પુસ્તકનું નામ જણાવો.
- (3) માલ્થસના પુસ્તકનું નામ જણાવો.
- (4) MPC, APC ના સૂત્ર જણાવો.
- (5) બે ઓસ્ટ્રિયન વિચારકોના નામ જણાવો.
- (6) કાર્લ માર્ક્સના પુસ્તકનાં નામ જણાવો.
- (7) અર્થશાસ્ત્રનો પિતા કોને ગણવામાં આવે છે ?

(b) જોડકાં જોડો :

1×7

(1) તજાવતી ભાડું	(A) જય પ્રકાશ નારાયણ
(2) કાર્લ મેંજર	(B) જે.બી. સે
(3) જે.એસ. મિલ	(C) ભૂદાન આંદોલન
(4) ડેવિડ રિકાર્ડો	(D) સીમાવર્તી ઉપયોગિતા
(5) વિનોબા ભાવે	(E) પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત
(6) Treatise on Political Economy	(F) તુલનાત્મક ખર્ચનો સિદ્ધાંત
(7) સર્વોદય	(G) ડેવિડ રિકાર્ડો

Seat No. : _____

AG-107

April-2015

B.A., Sem.-VI

CC-315 : Economics (EC)

Economic Thoughts

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain Gandhian economic thoughts. **6**

OR

Explain economic ideas of the following any two economists :

(Kautilya, Vinoba Bhave, Ram Manohar Lohia)

- (b) Discuss importance of Trusteeship Theory with reference to Gandhi's ideology. **4**

OR

Discuss Shanti Parva of Mahabharat.

- (c) Discuss the economic decentralization theory with reference to Gandhi's ideology. **4**

OR

Write short note on Jay Prakash Narayan's Economic Thought.

2. (a) Critically evaluate Adam Smith's theory of "Division of Labour". **6**

OR

Critically evaluate Malthusian Theory of "Population".

- (b) Critically evaluate Ricardian Value Theory of "Labour". **4**

OR

Critically evaluate Ricardian Theory of "Rent".

(c) Write short note on Plato's Economic Thoughts. 4

OR

Write J.B. Say's Law of Market.

3. (a) Discuss main features of Keynesian Economics. 6

OR

Critically evaluate Keynesian Theory of Full Employment.

(b) Write short note on concept of Keynesian Multiplier. 4

OR

Discuss main Marginalism economic thoughts.

(c) Discuss main economic thoughts of Austrian Thinker. 4

OR

Write short note on consumption theory of Keynes.

4. (a) Critically evaluate Karl Marx's Theory of Surplus Value. 6

OR

Discuss Karl Marx "Labour Theory of Value".

(b) Write short note on Marx Theory of "Class War". 4

OR

Write short note on Karl Marx's Theory development.

(c) Write short note on Karl Marx contribution in Economics. 4

OR

Write down the criticism of Karl Marx development theory.

5. (a) Answer in short :

1 × 7

- (1) Write down any two economic ideas of Kautilya.
- (2) Write down the name of Adam Smith's book.
- (3) Write down the name of Malthus's book.
- (4) Write down the formula of APC and MPC.
- (5) Write down the name of any two Austrian thinkers.
- (6) Write down the name of Karl Marx's book.
- (7) Who is known to be the father of Economics ?

(b) Match the following :

1 × 7

(1) Differential rent	(A) Jay Prakash Narayan
(2) Karl Menzer	(B) J.B. Say
(3) J.S. Mill	(C) Bhoodan Aandolan
(4) David Ricardo	(D) Marginal utility
(5) Vinoba Bhave	(E) Theory of Reciprocal Demand
(6) Treatise on Political Economy	(F) Theory of Comparative Cost
(7) Sarvodaya	(G) David Ricardo
-